

10. Temadrøftelse om velfærdsteknologier til mennesker med handicap (2010-157546)

Med baggrund i tænketankens rapport vedr. fremtidens boliger for borgere med handicap og sindslidelse ønskes en drøftelse af brugen og udviklingen af velfærdsteknologier i boliger til borgere med handicap.

INDSTILLING OG Beslutning

Socialforvaltningen indstiller,

1. at Socialudvalget med baggrund i Socialforvaltningens oplæg drøfter muligheder og udfordringer ifht. at anvende og udvikle velfærdsteknologier i boliger til borgere med handicap.
2. at Socialudvalget tilkendegiver sin interesse i den fortsatte deltagelse i etableringen af Boligvelfærdslaboratoriet eller BoVel, herunder at der udarbejdes et ønskeforslag til finansiering af projektet til budget 2012.

Problemstilling

I 2009 nedsatte Socialforvaltningen en tænketank, der skulle drøfte fremtidens boliger til borgere med handicap eller sindslidelse. Et af emnerne tænketanken drøftede, var hvordan botilbuddene kunne bruge nogle af de nye intelligente teknologier, der er udviklet til at løse plejeopgaver. Tænketankens overvejelser fremgår af s. 16 -17 i rapporten, der er vedlagt som bilag. Derudover har Socialforvaltningen deltaget i udviklingen af konceptet for et nyt Boligvelfærdslaboratorium også kaldet BoVel sammen med boligselskabet KAB, forskerparken Symbion og Danske Handicaporganisationer. Socialudvalget skal i den forbindelse tage stilling til om deltagelsen i projektet skal fortsættes, og om der skal søges midler til projektet i budgetforhandlingerne for 2012.

Løsning

Velfærdsteknologier er en samlet betegnelse for teknologier, der hjælper brugeren af teknologien til i højere grad at være selvhjulpne. Målgruppen for velfærdsteknologier vil ofte være borgere med et højt plejebehov, dvs. borgere med en nedsat fysisk funktionsevne. Teknologier kan både være et individuelt hjælpemiddel, som f.eks. teknologier, der hjælper ved toiletbesøg og badning, men også være indbygget i boligen, som f.eks. overflader, der er lettere at rengøre eller sensorer, der registrerer bevægelse, f.eks. ifbm. åbning af døre og vinduer. Formålet med teknologien vil primært være at gøre borgere mere selvhjulpne og selvstændige, og derved øge borgerens livskvalitet.

Det sekundære, men lige så vigtige, formål vil være at forbedre arbejdsvilkår for medarbejdere. Teknologierne kan mindske nedslidning af medarbejdere som følge af uønskede stillinger og hårde belastninger. Derudover kan teknologier mindske den tid, der anvendes på pleje- og rengøringsopgaver, og samtidig øge den tid, der bruges på pædagogisk arbejde og udvikling af borgerens færdigheder.

Fordele og udfordringer ved afprøvning af velfærdsteknologier i botilbud til borgere med handicap uddybes i bilag 3. Udfordringer er bl.a. tilpasningen af teknologier til borgere med psykiske handicap, og hvordan indførelsen af teknologier skal finansieres.

Erfaringer fra igangværende projekt om digitalisering af dagstruktur

Socialforvaltningen deltager allerede i dag i et projekt om udvikling af velfærdsteknologi med støtte fra ABT-fonden, som blev igangsat i januar 2010 og forventes afsluttet i sommeren 2011. Projektet omhandler afprøvningen af en digital kalender på en særligt udviklet telefon, der kan hjælpe borgere med autisme med at strukturere deres daglige aktiviteter mere uafhængigt af personalet. Derved kan personalet spare tid og borgeren kan blive mere selvhjulpent. Kalenderen afprøves på en række bo- og dagtilbud i København, Rødovre og Gladsaxe kommuner.

Der er gennemført en midtvejsevaluering, som bl.a. fremhæver to erfaringer 1) at der skal afsættes en del ressourcer til igangsættelse af projekter, herunder afgrænsning af målgruppe og 2) at den tid der spares ved implementering af ny teknologi i højere grad kan allokere til at løfte andre pædagogiske opgaver og derved hæve serviceniveauet, frem for at blive sparet væk. Det er især borgere med lavt til mellem funktionsniveau der har haft gavn af kalendersystemet.

VelBo projektet

Det er muligt også fremadrettet at ansøge ABT-fonden om finansiering til udvikling og afprøvning af enkelte nye teknologier. Disse projekter giver god mening, hvis vi ønsker at afprøve nogle få konkrete teknologier, men ikke hvis vi ønsker at have indsigt i mangfoldigheden i de nye teknologier, der mere målrettet kan tilpasses borgeres individuelle behov.

Derfor indstiller Socialforvaltningen til, at vi deltager i det såkaldte VelBo projekt. Projektet forventes etableret i 2013 i Ørestad Nord, og skal fungere som et forskningscenter for velfærdsteknologi. Det foreslås, at der som en del af centeret oprettes 20-25 udrednings- og aflastningsboliger, hvor en bred gruppe af borgere med handicap kan få lov til at afprøve de nye teknologier, og hvor forskere og udviklere samtidig kan indgå i en tæt dialog med vores personale om de daglige udfordringer i deres arbejde, som teknologier potentielt kan være med til at løfte.

Driften til udrednings- og aflastningsboliger forventes, at være finansieret ved at 10 af vores nuværende aflastningspladser til borgere med handicap bliver placeret som en del af VelBo projektet, og at de yderligere pladser finansieres igennem hjemtagning. Der skal således alene søges om anlægsmidler til etableringen af de 20-25 boliger, samt finansiering af eventuelle yderligere ejendomsudgifter.

VelBo projektet vil give mulighed for, at der kan udvikles og afprøves flere forskellige teknologier til en bredere målgruppe af borgere, end det er muligt igennem enkeltprojekter. Derudover vil det være muligt for flere af vores beboere, pårørende og personale at komme og se og afprøve teknologierne i forskningscentret, og derved nedbryde den berøringsangst, der hurtigt opstår ved indførelsen af nye teknologier.

Afprøvning af nye teknologier til borgere med multiple handicap

Derudover etableres der to nye botilbud til borgere med multiple handicap, dvs. både fysisk og psykisk handicap, i løbet af 2012. I den forbindelse er det relevant at afsøge mulighederne for at kigge på en særlig indretning af badeværelser, der kan bidrage til at øge borgernes selvhjulpenthed og mindske medarbejdernes nedslidning, samt at indføre en særlig behandling af overflader, der kan bidrage til at lette rengøring af overflader. Det foreslås derfor, at der udarbejdes budgetforslag til at finansiere disse ekstra optioner i enten det ene eller begge byggeprojekter.

Relation til pejlemærker og øvrige målsætninger

Udviklingen af velfærdsteknologier kan bidrage til opfyldelsen af pejlemærket om, at flere borgere med handicap får en tidssvarende bolig, der opfylder deres behov, herunder en nedbringelse af ventelisten til botilbud. Velfærdsteknologier kan på længere sigt bidrage til at opnå dette mål ved, at flere borgere får mulighed for at bo i en almindelig bolig. Hvis flere borgere med handicap kan bo i en almindelig bolig vil det samtidig øge målsætningen i København om at skabe en mere inkluderende by.

Økonomi

Hvis Socialudvalget beslutter at godkende deltagelsen i BoVel projektet, udarbejdes der et ønskeforslag til budget 2012 til etableringen af de 20-25 udrednings- og aflastningsboliger. Derudover udarbejdes der et budgetforslag til implementering af nye teknologier til indretning af bad og overflader som optioner i to kommende byggeprojekter til borgere med multiple handicap.

Videre proces

Hvis Socialudvalget godkender indstillingen foreslås det at BoVel projektet drøftes i handicaprådet, samt at der afholdes en temadag med relevante borgere, pårørende og medarbejdere om det nye forskningscenter.

Bilag:

Bilag 1. Rapporten fra tænketanken vedr. fremtidens boliger til mennesker med handicap eller sindslidelse

Bilag 2. Pjece om BoVel projektet

Bilag 3. Fordele og udfordringer ved implementering af velfærdsteknologier

Anette Laigaard

/Jens Elmelund

bilag

[Bilag 3. Fordele og udfordringer ved implementering af velfærdsteknologier](#)

[Folder for BoVel projektet](#)

[Rapport fra tænketanken vedr. fremtidens boliger til borgere med handicap eller sindslidelse](#)

